

APSTIPRINU
Ilze Millersone
Latvijas Etnogrāfiskā
brīvdabas muzeja direktore

Millersone
50. jūnijā . 2017.

LATVIJAS ETNOGRĀFISKAIS BRĪVDABAS MUZEJS

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Attēls 1: lauku ekspozīcija in situ "Kalnvēveri" dzīvojamā māja

2016. GADS

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1. Iestādes juridiskais statuss, funkcijas, mērķis, uzdevumi un darbības virzieni	3
1.2. Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi) un informācija par to īstenošanu	6
1.2.1. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma veidošanas, saglabāšanas un pārvaldības jomā	6
1.2.2. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma pētniecības, interpretācijas un komunikācijas jomā	8
1.2.3. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti apmeklētāju apkalpošanas un muzeja komunikācijas jomā	10
1.2.4. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti muzeja uzturēšanas un pārvaldības jomā	14
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	16
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums EUR	16
2.2. Darbības rezultātu plāns un izpildes izvērtējums, valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums	22
2.3. Būtiskākie pakalpojumi un ieņēmumi par maksas pakalpojumu sniegšanu, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā	26
3. PERSONĀLS	27
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	28
4.1. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	28
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	29
5.1. Galvenie iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	29
5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi	29
5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti	30

Publiskajā gada pārskatā izmantoto ilustrāciju un attēlu avots
Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja publicitātes materiālu arhīvs

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss, funkcijas, mērķis, uzdevumi un darbības virzieni

Kopš 2013. gada 1. janvāra Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir kultūras ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ar 2012. gada 18. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 925 „Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja nolikums” ir noteikts, ka tiešās pārvaldes iestāde Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir valsts aģentūras "Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs" funkciju, tiesību, saistību, prasību, bilancē esošās mantas, lietvedības un arhīva pārņemēja.

Muzeja darbības **mērķis** ir saglabāt, pētīt un vienotā veselumā eksponēt Latvijas tautas tradicionālās dzīves pieminekļus no 17. gadsimta sākuma līdz 20. gadsimta vidum, ar muzejiskiem līdzekļiem atklājot latviešu un citu Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijas un estētisko pasauli.

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs atbild par šādu publisko **funkciju** īstenošanu:

1. komplektēt lietiskos materiālus un ar tiem saistīto informāciju par latviešu un citu Latvijā dzīvojošo etnisko grupu tautas būvniecības tradīcijām, darbarīkiem un iedzīves priekšmetiem, kā arī darinājumus, kas uzskatāmi par latviešu tautas lietišķās mākslas izpausmi;
2. nodrošināt kultūrvēsturisko materiālu krājuma atbilstošu aprūpi, uzskaiti un pārvaldību;
3. veikt muzeja krājuma zinātnisko pētniecību;
4. nodrošināt muzeja krājuma pieejamību sabiedrībai, tai skaitā muzeja ekspozīcijās:
  - 4.1. centrālajā ekspozīcijā Rīgā;
  - 4.2. lauku ekspozīcijā "Vēveri" Vecpiebalgas novadā;
  - 4.3. zemnieka–zvejnieka sētā "Vītolnieki" Rucavas novadā;
5. veikt izglītojošo darbu;
6. uzturēt un attīstīt muzeja darbībai nepieciešamo infrastruktūru.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi un mērķa sasniegšanu, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs veic šādus **uzdevumus**:

1. nodrošina muzeja krājuma – Nacionālā muzeju krājuma daļas – komplektēšanu, uzskaiti, dokumentēšanu un glabāšanu;
2. veido ekspozīcijas un izstādes, nodrošina to pieejamību sabiedrībai, kā arī gida pakalpojumus;
3. atbilstoši kompetencei veic pētījumus etnogrāfijas, arī tautas būvniecības un tautas mākslas jomā;
4. nodrošina izglītojošu pasākumu organizēšanu;
5. sagatavo informatīvus un zinātniskus izdevumus;
6. veido informatīvo datubāzi par muzeja krājumu Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam;
7. izstrādā un īsteno projektus saskaņā ar muzeja darbības mērķi;
8. vada starptautiskus projektus un piedalās to īstenošanā;
9. nodrošina muzeja pasākumu publicitāti;
10. pēta sabiedrības pieprasījumu un analizē muzeja sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu;
11. sniedz metodisku un praktisku palīdzību Latvijas reģionālajiem un lokālajiem brīvdabas muzejiem un ekspozīcijām.

Saskaņā ar muzeja Vidēja termiņa muzeja darbības programmu 2012-2016 tika izstrādāts Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzeja darba plāns 2016. gadam, kurā

muzeja funkciju, mērķu un uzdevumu izpildei muzeja darbs plānots šādos četros **pamatvirzienos**:

1. Latvijas kultūrvēsturisko novadu tautas celtniecības pieminekļu kolekcijas veidošana un saglabāšana kompleksā ar lauku iedzīvotāju dzīvesveida un kultūras vēstures liecībām, kas raksturo laika periodu no 17.gs. līdz 20. gs. vidum.
2. Latvijas kultūrvēsturisko novadu etnogrāfiskā mantojuma dokumentēšana, pētniecība, interpretācija un komunikācija, kā arī metodiskā atbalsta sniegšana brīvdabas ekspozīciju veidošanas, Latvijas etnogrāfiskā mantojuma kolekcionēšanas, dokumentēšanas, saglabāšanas un pētniecības jautājumos;
3. Sabiedrības izglītošana un informēšana par Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijām un estētisko pasauli, apkalpojot apmeklētājus centrālajā brīvdabas ekspozīcijā Rīgā, kā arī *in situ* lauku ekspozīcijās – muzejā „Vēveri” Vecpiebalgas novadā un zemnieka-zvejnieka sētā „Vītolnieki” Rucavas novadā.
4. Muzeja darbībai nepieciešamo resursu un apstākļu plānošana, organizēšana, muzeja ēku un iekārtu tehniskā stāvokļa uzturēšana.

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja administrācija un galvenā ekspozīcija atrodas Rīgā (118 objekti no visiem vēsturiskajiem Latvijas novadiem, 87ha), muzejam ir divas lauku ekspozīcijas: muzejs "Vēveri" *in situ* Vecpiebalgas pagastā (18 celtnes, 40ha) un zvejnieka sēta "Vītolnieki" *in situ* Rucavas pagastā (5 ēkas, 0,6ha). Muzeja darbu vada direktore un divi vietnieki. Muzeja darbs ir organizēts 4 nodaļās, kuras veic muzeja pamatl funkcionālās. 1 departaments ar 1 nodaļu nodrošina muzeja tehniski – saimniecisko darbu. Grāmatvedības un administratīvā atbalsta funkcijas ir apvienotas muzeja birojā un Grāmatvedības nodaļā. Muzeja lauku ekspozīcijas ārpus Rīgas netiek organizētas kā atsevišķas muzeja struktūrvienības, tajās kopā strādā 4 darbinieki. Lauku ekspozīcijas ir direktori vietnieka, galvenā krājuma glabātāja pakļautībā un savas kompetences ietvaros tās atbalsta visas muzeja struktūrvienības. Muzeja organizatorisko struktūrshēmu sk. nākamajā lpp.

**Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzeja
organizatoriskā struktūrshēma
2016. gadā**

Zinātniskā padome

**Muzeja direktore
Izze Millersone**

Ētikas komisija

**Direktore vietnieks – galvenais krājuma glabātājs
Mārtiņš Kuplais**

**Direktore vietniece attīstības jautājumos
Kristīne Kūla**

**Direktore vietnieks sammieciskajos darbos
Ģirts Vigants**

**Kultūrvēsturiskās
vides departaments**

Etnogrāfijas nodaļa
Nodājas vadītāja p.i.,
vēsturniece Irla Friedite
2 vēsturnieki
Arhiviste
Vēsturnieks
Eksponātu uzraugs

**Zinātniskās
restaurācijas nodaļa**
Nodājas vadītāja Una
Bērziņa
Krājuma glabātājs (koks
un metāls)
Krājuma glabātāja
(keramika un īešķķā māksla)
Krājuma glabātāja
(tekstilijas)
Krājuma darba speciālists
(2)

**Iglītības un informācijas
nodaļa**
Nodājas vadītājs Igors
Ziemelis
Nodājas vadītāja vietniece
Muzejpedagoģe
Kultūras pasākumu
organizatore (2)

**Sammieciski tehniskā
nodaļa**
Nodājas vadītājs Edijs
Einiks
Tehnikais strādnieks
(2)
Gadjuma darbu
strādnieks (2)
Atpkopējais (2)
Sēniņki (2)
Ēkas un teritorijas
uzraugi (2)
25 eksponātu uzraugi
(pastāvīgi + sezonas)

Elektrīšis
Datortehniski
Krājuma glabātājs
(audiovizuālie
materiāli)

**Lauku ekspozīcija in situ
“Vitolnieki”**
Eksponātu izraugs

Projekta grupa
Projekta vadītāja
Arhitekte
būvuzraugs

Grāmatvedības nodaļa
Vadītāja Biruta Bottāne
Grāmatvede, Materiālās uzskaites
grāmatvede
Bilešu kases kasiere (2)

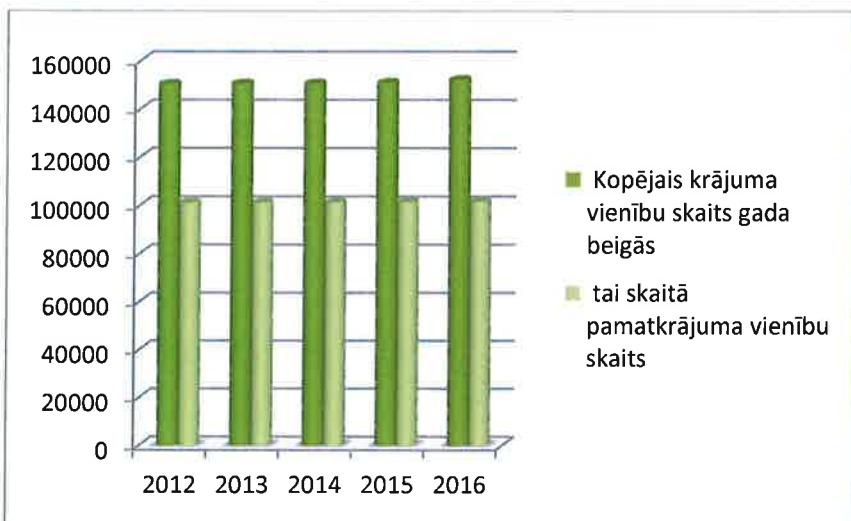
Muzeja birojs
Sekretāre-lietvede
Juristkonsults

1.2. Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi) un informācija par to īstenošanu

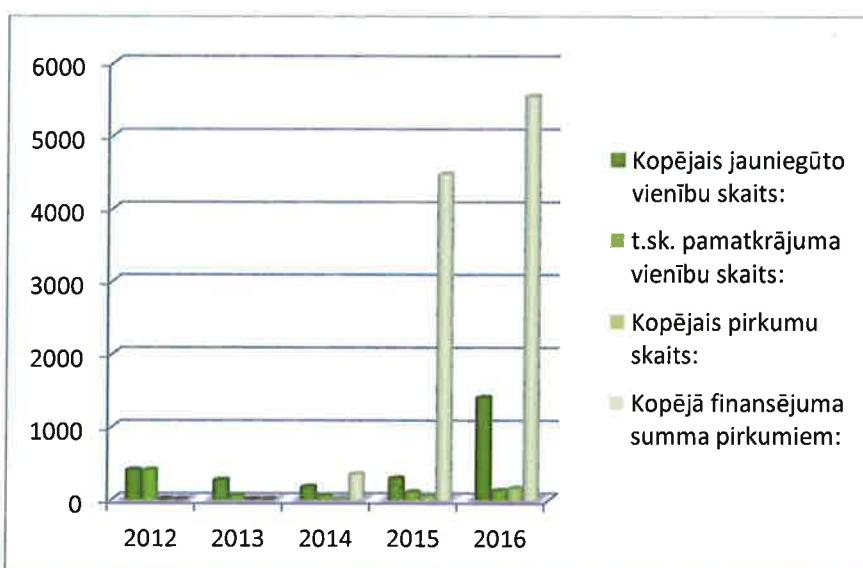
2016. gadā pasākumi īstenoti saskaņā ar Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2012 – 2016 un Darba plānu 2016. gadam. 2016.gadā, kā pēdējā vidēja termiņa stratēģijas realizācijas gadā, tiek analizēts periodā paveiktais un noteikta nākamā vidēja termiņa stratēģija 2017-2022 gadam.

1.2.1. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma veidošanas, saglabāšanas un pārvaldības jomā

Veidojot muzeja krājumu, pārskata periodā **krājums papildināts** ar 124 pamatkrājuma vienībām un 1276 palīgkrājuma vienībām, **kopā ar 1400 priekšmetiem**, kas gan iegūti dāvinājuma veidā (123 priekšmeti), gan pērkot (156 priekšmeti). Iegādājoties priekšmetus tika papildināta Tautas lietišķas mākslas kolekcija.

Kopējā finansējuma summa pirkumiem 2016.gadā bija 5535.92 EUR. Tas kopumā liecina par pozitīvas dinamikas atgriešanos krājuma papildināšanas jomā, ko sekmē piešķirto valsts budžeta līdzekļu mērķtiecīgs izlietojums.

Viena no muzeja darba prioritātēm ir regulāri apseket muzeja brīvdabas ekspozīcijā esošo objektu stāvokli un investēt eksponātēku saglabāšanā un kultūrvēsturiskās vides uzturēšanā, nomainot jumtus, būvdetajas, žogus, vārtus u. c. elementus. Pārskata periodā, izmantojot muzejam piešķirtos valsts budžeta līdzekļus ir veikta muzeja krājumā esošo eksponātēku remontdarbi – Priedes kroga, Mauru klēts, Ābolu dzīvojamās mājas, Bornes baznīcas, Kurzemes eksponātēkas grīdas remonts, Zemgales sētas zedeņu žoga atjaunošana.

Pārskata periodā ar muzeja restauratoru un tehnisko darbiniekus spēkiem tika restaurētas 674 krājuma vienības, tai skaitā sekojoši muzejiskie objekti (ēkas, interjers, teritorija): Liepājas ostas noliktavas logi, durvis, slēgi, zirgu dzirnavas, Zvīrgzdenes klēts lievenis un lūka, Kalna dzirnavu galerija, zavalīš Latgales sētā, dzirnakmeni, Eleonorvillas zvanu torņa jumts, žogi Usmas baznīcāi, Lībiešu sētai, Vidzemes sētai, Lejasboļiem, vārti Zemgales sētai, Usmas baznīcāi un Priedes kroga stadulai.

Muzejs pārskata periodā turpināja Eiropas Ekonomiskās Zonas/ Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" realizāciju. Plānoto darbu ietvaros notika Ostas noliktavas ēkas restaurācija, kā arī turpinājās pūra lāžu attīrišanas un restaurēšanas darbi.

Attēls 2: Restaurācijas darbi Liepājas ostas noliktavā. Darbus veic SIA "WARS +".

Muzeja krājuma pārvaldībā nenoliedzami lielākais veikums ir 2015.gadā visaptverošās esēbas pārbaudes pabeigšana un situācijas apzināšanās. Šāda pārbaude tika veikta pirmo reizi muzeja pastāvēšanas vēsturē. Tā deva iespēju

uzlabot krājuma pārvaldības un uzskaites darbu, apzināt cilvēciskā faktora nozīmību uzskaites darbā, plānot pārbaužu regularitāti atbilstoši krājuma priekšmetu atrašanās vietai.

Īstenojot muzeju krājuma pārvaldības prioritāti, tika veikta krājuma priekšmetu izlases veida esības pārbaudes. Pārskata periodā esības pārbaudes ir veiktas **5371** krājuma vienībām.

No iepriekšējā periodā meklēšanā esošajiem krājuma priekšmetiem tika atrasti **1254** krājuma priekšmeti. Priekšmetu meklēšanas darbs notiek nepārtraukti.

Turpinot darbu pie datu ievades Nacionālā muzeju krājuma digitālajā kopkatalogā, tika ievadīta informācija par **1640** Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja krājuma vienībām.

1.2.2. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti krājuma pētniecības, interpretācijas un komunikācijas jomā

Šajā darbības virzienā pārskata periodā īstenotas ekspozīcijas attīstības, pētnieciskā darba nodrošināšanas un rezultātu publiskošanas prioritātes. Izstāžu veidošana ir ierobežota, jo muzeja Izstāžu zāle pārskata periodā vēl joprojām tika izmantota par attīrtu un restaurēto pūra lāžu pagaidu glabātuvi. Radoši risinot esošo situāciju, Izstāžu zālē tika īstenota izstāde "Latvietes pūrs", kas bija Tautas lietišķas mākslas studijas "Rota" 50 darba gadu jubilejas izstāde. Izstādē tika eksponētas segas, lakanī, galdautī, dvieļi un cimdi. Lai uzsvērtu katra novada būtību un smalko niansi, izstādes izkārtojums tika sadalīts pa Latvijas novadiem. Priekšmeti tika eksponēti kopā ar attiecīgā novada restaurētajām lādēm.

Attēls 3: Izstāde "Latvietes pūrs"

Turpinot sadarbību ar izdevniecības Santa žurnālu "levas māja" un popularizējot tautas tērpas Valkāšanas tradīciju, Latviešu tautas lietišķas mākslas Gadatirgus laikā pie Izstāžu zāles notika izstāde "Uzvelc savu tautas tērpu".

Pārskata periodā angļu valodā tika izdots ceļvedis „The Ethnographic Open-Air Museum of Latvia”, autors muzeja direktore vietnieks – galvenais krājuma glabātājs Mārtiņš Kuplais, tulkotāja Līvija Uskalis.

Turpinās darbs pie apjomīgā „Latviešu etnogrāfisko priekšmetu leksikona” sagatavošanas. Teksta autore muzeja vēsturniece Irisa Priedīte. Tika uzsākts darbs pie kataloga „Lībiešu materiālās kultūras liecības Latvijas muzeju krājumos” izveides. Vēsturniece Kristīne Ogle turpina darbu pie kataloga „Lādes un pūra lādes” sagatavošanas, kā arī atklātās krājuma glabātuves ekspozīcijas plāna sagatavošanas. Savukārt Krājuma nodalas vadītāja D.Kraukle apraksta priekšmetus, atšifrē teicēju tekstus un apstrādā fotoattēlus katalogam „Krāslavas un Dagdas novada segas”. Vēsturniece A.Zilicka turpina dabu pie kolekcijas kataloga „Senie labības mēri”.

2016. gada 2. februārī notika muzeja gadskārtējā zinātniskā konference, kurā pulcējās brīvdabas muzeju speciālisti un tautas arhitektūras mantojuma interesenti no visas Latvijas.

28. - 29. aprīlī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija sadarbībā ar Norvēģijas kultūras mantojuma direktorātu Latvijas etnogrāfiskajā Brīvdabas muzejā rīkoja semināru par vēsturisku ēku restaurācijas procesiem un pieredzi, kas nodrošinātu to ilgtspējīgu izmantošanu. Seminārā ar referātu „Latvia – restoration of wooden buildings, experience of Latvian Ethnographic open air museum” uzstājās M.Kuplais.

Attēls 4: Semināra dalībnieki apmeklē muižas pārvaldnieka ēku Brīvdabas muzejā

Projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" ietvaros 1.,2.septembrī notika starptautiska konference "Koka arhitektūras mantojuma saglabāšana", kuras ietvaros muzeja speciālisti nolasīja sekojošus referātus:

- 1) K.Ogle "Liepājas Ostas noliktavas ēkas ekspozīcijas izveide";
- 2) M.Kuplais "Liepājas ostas noliktavas ēkas vēsture, tās kultūrvēsturiskā nozīme un loma, novecošanas problēmu risinājumi"
- 3) U.Bērziņa "Ēkas sienu atsālošanas process";

- 4) E.Melnis "Koka elementu (durvju, logu, slēgu) restaurācijas process – sākotnējais stāvoklis, izmantotās metodes";
- 5) G.Bērziņš "Metālkalumu restaurācija, sākotnējais stāvoklis, izmantotās metodes".

Attēls 5: Prof.M.Kuplais atbild uz konferences dalībnieku jautājumiem

Pārskata periodā muzeja darbinieki ir nolasījuši un publiskojuši šādus referātus:

- 1) K.Ogle "Uzvaras Dievmāte" Latvijas Zinātņu akadēmijas Vēstis. A daļa: Sociālās un humanitārās zinātnes. Sakralitātes aspekti un 21.gadsimta izaicinājumi.-2016.Nr.1,2.-65.-89.lpp;
- 2) I.Priedīte "Pirmās etnogrāfiskās izstādes pieredze - ierosme etnogrāfiskās eksposīcijas izveidē Zemgales izstādē 1937.g.", Starptautiskā zinātniskā konference Indivīds. Vēsture. Nācija. 2016.g. 25.10. Nacionālais Vēstures muzejs;
- 3) A.Zilicka" Oficiālie un zemnieku lietoties mēri Kurzemē 19.gs", Dobeles novadpētniecības muzeja A.Bīlenšteina 190 jubilejai veltītie zinātniskie lasījumi;
- 4) D.Kraukle "Ornamenti. Pamatelementu kuplinājumi";
- 5) D.Kraukle "Krāslavas un Dagdas novada segas un to audējas".

2016.gadā pēc pieprasījuma deponēti 268 krājuma priekšmeti, tai skaitā no pamatkrājuma 217 priekšmeti, dažādām organizācijām, t. sk. izstādēm, pastāvīgajām eksposīcijām citos Latvijas muzejos.

1.2.3. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti apmeklētāju apkalpošanas un muzeja komunikācijas jomā

Īstenojot sabiedrības izglītošanu un informēšanu par Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautu kultūras mantojumu, darba un sadzīves tradīcijām un estētisko pasauli, pārskata periodā apkalpoti apmeklētāji centrālajā brīvdabas eksposīcijā Rīgā, kā

arī *in situ* lauku ekspozīcijās – muzejā „Vēveri” Vecpiebalgas novadā un zemnieka-zvejnieka sētā „Vītolnieki” Rucavas novadā.

Muzeja komunikācijas darbā izmantotas pārsvarā tradicionālās muzeja komunikācijas formas – pasākumi, ekskursijas, muzejpedagoģiskās programmas.

2016.gadā par muzeju tika izveidoti un translēti vairāk kā 60 TV sižeti LTV, TV3, LNT, Rīga24TV, Skaties TV, vairāk kā 180 radio raidījumi un intervijas un 362 raksti interneta portālos un drukātajos medijos. Šo informāciju Brīvdabas muzejs iegūst, izmantojot mediju monitoringa rīku, ko piedāvā ziņu aģentūra LETA.

Muzeja darbinieki pārskata periodā novadījuši 147 ekskursijas, 35 muzejpedagoģiskās programmas.

Pārskata periodā muzejā notikuši 22 tematiskie pasākumi, piesaistot ap 60 000 interesentu.

Kopējais 2016.gada publisko pasākumu plāns, norises datums un dalībnieku skaits ir attēlots tabulā.

N.p.k.	Pasākuma nosaukums	Norises laiks	Dalībnieku skaits
1	Gaismas spēles ziemas mijkrēslī	1-10.01.	862
2	Metēja diena	21.02.	628
3	Lieldienas	27.-28.03.	11739
4	Vasaras sezonas atklāšana	01.05.	787
5	Muzeju nakts	21.05.	2000
6	Latviešu tautas lietišķās mākslas darinājumu Gadatirgus	4.-5.06.	27810
7	“Skroderdienas Silmačos” teātra izrāde	17.06.	1176
8	Pirts un medus svētki	9.-10.07.	781
9	Saimes galda godi	27.07.	736
10	Mūsdienu amatniecības festivāls	6.-7.08.	5100
11	Spēļu un rotaļu diena	28.08.	1053
12	Maizes godi un Amatu diena	4.09.	1334
13	Rudens ražas svētki	25.09.	2128
14	Putras diena	9.10.	391
15	Veļu vakars	23.10.	211
16	Mārtiņa diena	6.11.	907
17	Bluķa vakars. Ziemas saulgrieži	18.12.	773
18	Gaismas spēles ziemas mijkrēslī	26.12.2015.-31.12.2015	737
19	Vasaras saulgrieži "Vītolniekos"	21.06.	370
20	Vasaras saulgrieži "Vēveros"	18.06.	200
21	Zvejnieku svētki Vītolniekos	9.07.	50
22	Annas diena "Vītolniekos"	26.07.2015.	100
Apmeklējumi kopā			59873

Muzejiskie pasākumi sadarbībā ar vietējiem tradicionālās kultūras speciālistiem un pašvaldībām notikuši arī muzeja lauku ekspozīcijās „Vītolnieki” un „Vēveri”. Tradicionāli Rucavas novadā tiek svinēti vasaras saulgrieži „Vītolniekos”, kā arī Annas diena. Jaunizveidotais pasākums “Zvejnieku svētki Vītolniekos” nav sevi attaisnojis, jo to izkonkurē apkārtnē notiekošie Zvejnieku svētki ar plašāku izklaides piedāvājumu.

Pārskata periodā muzejs turpināja izglītojošo pakalpojumu lauku ekspozīcijā „Vēveri” - organizējis un novadījis dienas nometni bērniem “5 dienas Vēveros”, kurā piedalījās vietējā skolu jaunatne.

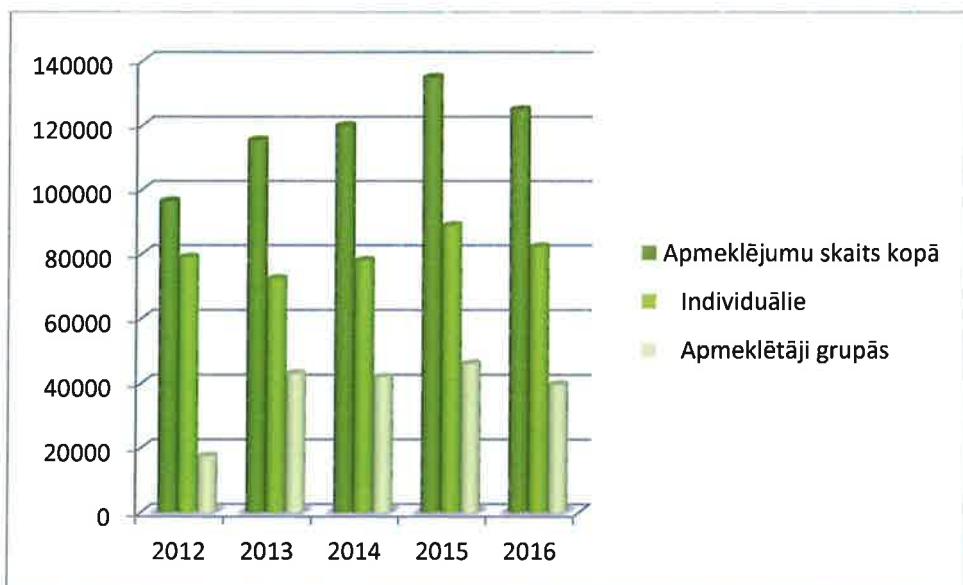
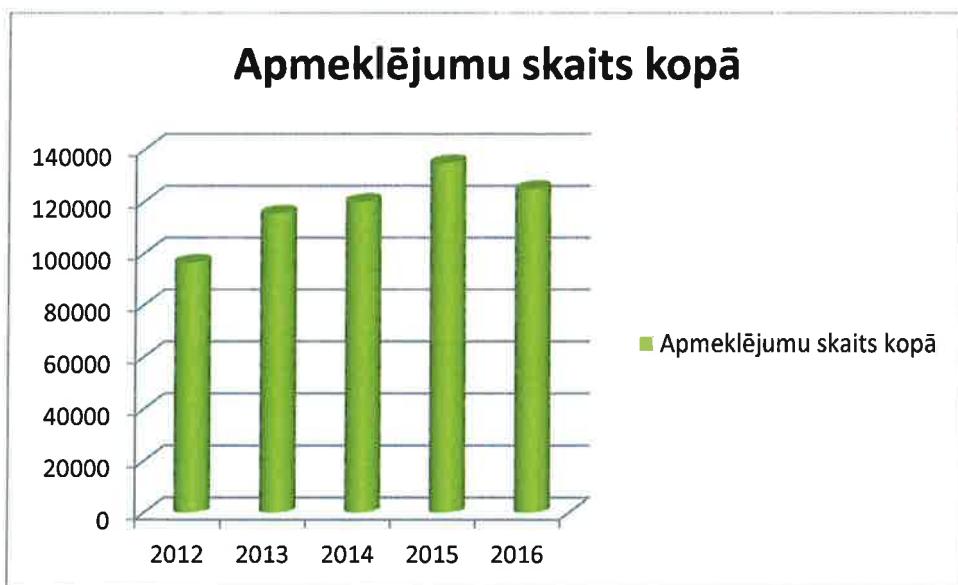
Attēls 6: Nometnes “5 dienas Vēveros” dalībnieki apgūst Vēveros tradicionālās amata prasmes

Muzeja atpazīstamību ir veicinājis mērķtiecīgs darbs sabiedrisko attiecību jomā, maksimāli izmantojot mazbudžeta mārketinga stratēģiju, cenšoties izmantot visas bezmaksas reklamēšanās iespējas, t. sk. izvietojot informāciju par muzeju sociālajos tīklos un vairāk kā 12 tiešsaistes vietnēs.

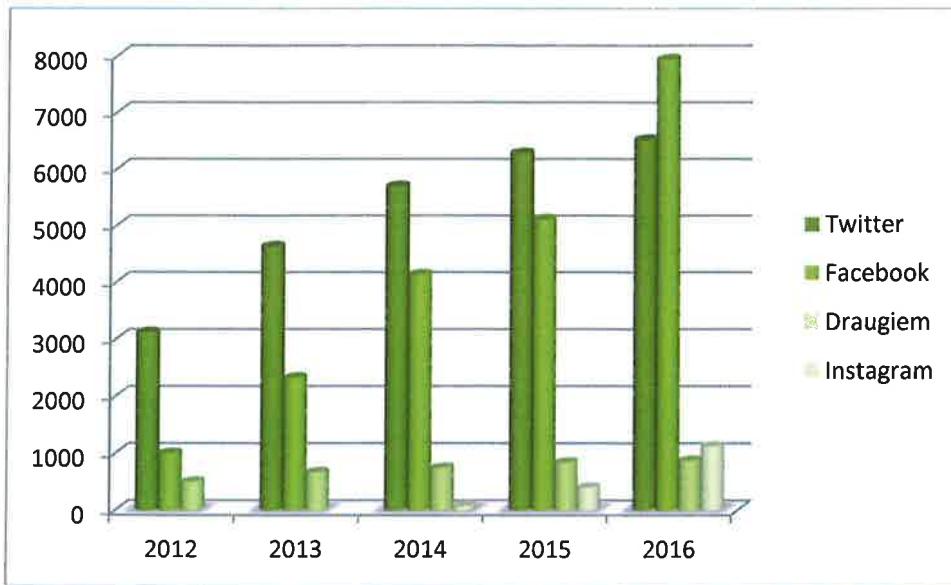
2016.gadā tika ieviesta jauna mājas lapa ar palielinātu funkcionalitāti un datu pārnesi no iepriekšējās mājas lapas. Mājas lapas funkcionalitātes uzlabošana tiks turpināta arī 2017.gadā. Pārskata periodā mājas lapu apmeklētāju skaits sasniedza 15 000.

Kopā pārskata periodā muzejs tika **apmeklēts 124 756 reizes** un ir novērojams neliels apmeklētības kritums visos apmeklētāju segmentos. Brīvdabas muzejs ir retais muzejs, kurš ar vienu ieejas biletu piedāvā apmeklēt visu ekspozīciju un jebkuru muzeja pakalpojumu, kas muzejā pieejams, t.sk.pasākumus. Muzejs veido cenu diferenciāciju pēc sociāliem vai demogrāfiskiem rādītājiem, nevis muzeja saturiskā piedāvājuma.

Iepriekšējo gadu pozitīvā dinamika ir saistīta ar Skolu jaunatnes Dziesmu svētku pasākumiem, kuru laikā bija palielināts skolu jaunatnes pieplūdums. 2016.gadā apmeklētības kritums varētu būt saistīts ar to, ka periodā nenotika Dziesmu svētku pasākumi. Nākamajos periodos Brīvdabas muzejam apmeklētības palielināšanai ir jāpievērš lielāka uzmanība ienākošā ienākošā tūrisma piesaistīšanai Brīvdabas muzejam.

Muzejs ir izveidojis savus kontus sociālajā vietnēs Draugiem.lv, Facebook, Twiter, Instagram. 2016.gadā sociālajiem tīkliem bija šāds sekotāju skaits: Twitter: 6519, Facebook: 7935, Draugiem.lv:872, instagram 1124. Ir novērojama pozitīva dinamika visu sociālo tīklu sekotāju skaitā.

2016.gadā muzejs saņēma augstu novērtējumu "Trip Advisor", pasaulei lielākajā ceļotāju portālā.

LATVIAN ETHNOGRAPHIC OPEN
AIR MUSEUM

FOR THE CONSISTENT ACHIEVEMENT OF HIGH RATINGS FROM TRAVELERS

Attēls 7: Trip Advisor atsūtītais sertifikāts par Brīvdabas muzeja novērtējumu

1.2.4. Galvenie īstenotie pasākumi un to rezultāti muzeja uzturēšanas un pārvaldības jomā

Pārskata periodā pieejamo resursu ietvaros uzturētas un apkalpotas muzeja, krājuma, restaurācijas darbnīcas, saimniecības ēkas un administrācijas ēkas, kā arī muzeja teritorija 87 ha platībā.

Uz muzeja senceltnēm, kā arī ekspozīcijā izvietotajiem priekšmetiem iedarbojas visi tie faktori, kurus nav iespējams novērst ar vienreizēju konservāciju un restaurāciju.

Tie ir vējš, ziemas un vasaras nokrišņi, pārmērīgs izsauļojums vai noēnojums, kas paātrina koka dabisko novocošanos. Daudzām celtnēm ir būvdetaljas, kas pakļautas tiešai atmosfēras iedarbībai – jumta kores stiprinājumi, vēja dēļi un jumti.

Tika veikti meža kopšanas un krūmu un šķeldošanas darbi. Pieejamo resursu ietvaros ir iegādāts papildaprikojums muzeja esošai traktortehnikai un iegādāti specializētie darba rīki. Tika veikta kanalizācijas sistēmas sadales izbūve un sūkņa nomaiņa.

Tika veikts ugunsdrošības audits muzeja ekspozīcijā, krājuma glabātuves Rīgā, kā arī lauku ekspozīcijās Vēveri un Vītolnieki un muzeja administrācijas ēkā. Pēc ugunsdzēsības auditā tika iegādāts ugunsdzēsības inventārs, veikta personāla apmācība, uzstādīta ugunsdzēsības signalizācija lauku ekspozīcijās Vēveri un Vītolnieki. Ir uzstādīts zibensnovedējs Usmas baznīcā, kā arī veikts zibensaizsardzības remonts. Tika nomainīts jumts un sienu segums krājuma glabātuvei šķūnim.

Tika veikta zemsprieguma instalācijas darbi Etnogrāfu mājai, klētij un administrācijas ēkai, veikti elektromontāžas darbi Izstāžu zālei. Ir izstrādāts muzeja Civilās aizsardzības plāns atbilstoši aktuālajām tiesību normām.

Iespēju robežās nodrošināti muzeja darbinieku maksas un bezmaksas tālākizglītības pasākumi, kā arī citi darbinieku saliedēšanas un motivēšanas pasākumi.

Ar mērķi gūt pieredzi, veidot jaunus sadarbības projektus, kā arī iepazīstināt plašāku sabiedrību ar muzeja piedāvājumu, pārskata periodā tika stiprināta muzeja starptautiskā sadarbība. Pārskata periodā muzeja darbinieki pārstāvēja Latviju Latvijas kultūras dienās Igaunijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā, Tianjin TV Skatītāju festivālā Ķīnā, Eiropas Brīvdabas muzeju jubilejas kongresā Beļģijā. Brīvdabas muzejs bija pārstāvēts izstādē Grüne Woche Berlīnē.

2016.gadā ir turpināta tradīcija doties pieredzes apmaiņas braucienā uz Igaunijas tautas lietišķās mākslas Mārtiņdienas gadatirgu.

Attēls 8: Brīvdabas muzeja pasākumu organizatore Inga Siliņa un ALAs vasaras prakses dalībnieks Martis Roze Igaunijas Brīvdabas muzejā Latvijas dienu pasākuma ietvaros popularizē Latvijas Etnogrāfisko brīvdabas muzeju

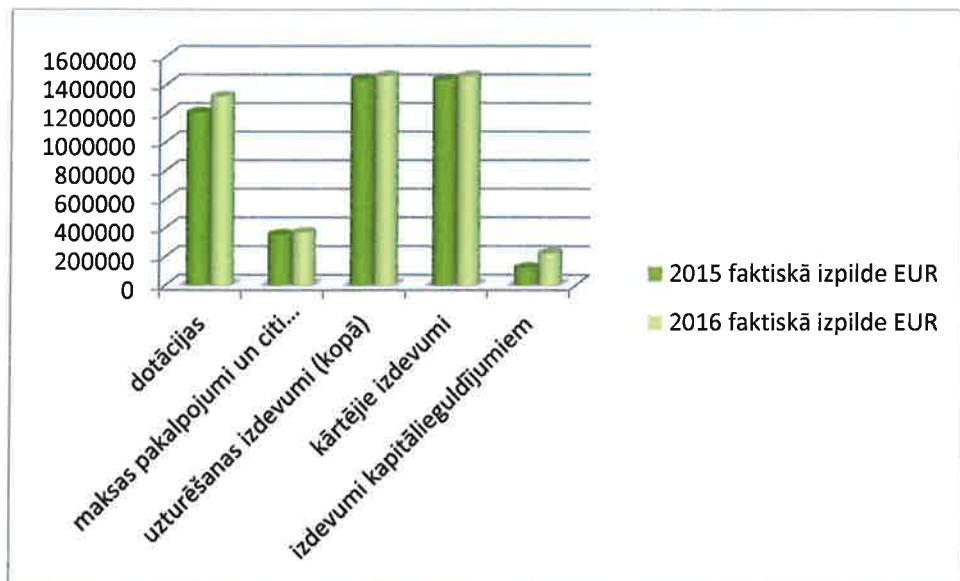
Amerikas latviešu apvienības organizētās jauniešu prakses ietvaros muzejs nodrošināja vasaras praksi 3 latviešu diasporas ASV jauniešiem.

Pārskata periodā ir turpināta Eiropas Ekonomiskās Zonas/ Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" projekta īstenošana.

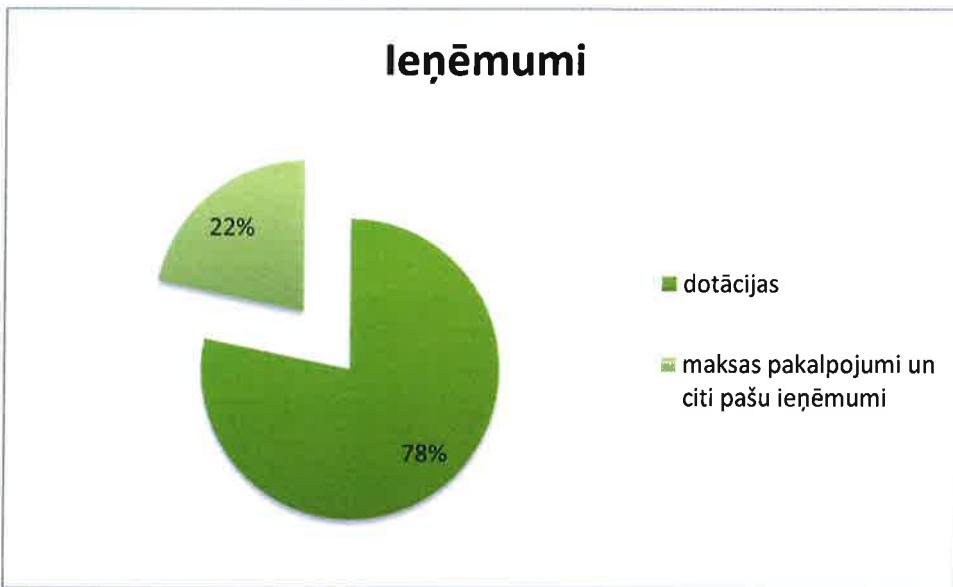
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums EUR

Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā 2015 (faktiskā izpilde) EUR	Pārskata gadā (2016)	
		apstiprināts likumā EUR	faktiskā izpilde EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1558618	1723591	1687109
dotācijas	1205957	1350591	1320326
maksas pakalpojumi un citi pašu ienēmumi	352661	373000	366783
ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
Izdevumi (kopā)	1558618	1723591	1687109
uzturēšanas izdevumi (kopā)	1437755	1474815	1463207
kārtējie izdevumi	1437755	1474815	1463207
procentu izdevumi	0	0	0
subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
izdevumi kapitālieguldījumiem	120863	248776	223902

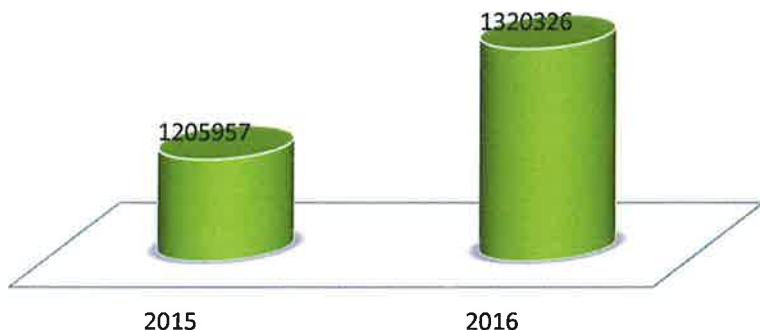
Muzeja ieņēmumus veido valsts budžeta dotācija un pašu ieņēmumi. 2015.gadā 78% no muzeja ieņēmumiem veidoja valsts budžets, 22% pašu ieņēmumi par biješu tirdzniecību un maksas pakalpojumiem. Ārvalstu fondu piešķīrums, kas saistīts ar Eiropas Ekonomiskās Zonas/ Norvēģijas valdības finanšu instrumenta iepriekš noteiktā projekta "Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ostas noliktavas restaurācija" projekta realizāciju , tika apgūts atbilstoši projekta realizācijas gaitai.

2016.gadā par 114 369 EUR pieauga dotāciju apjoms, t.i., no valsts budžeta muzeja un tā abu lauku eksposīciju uzturēšanai 2016.gadā tika piešķirts 1 320 326 EUR.

Dotācijas

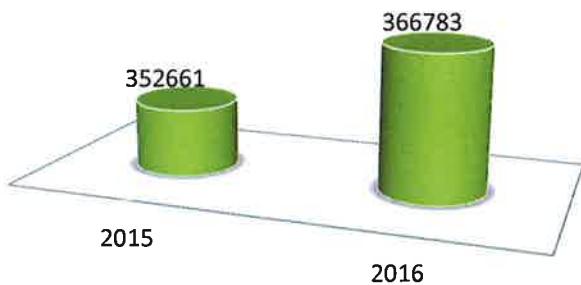
■ dotācijas

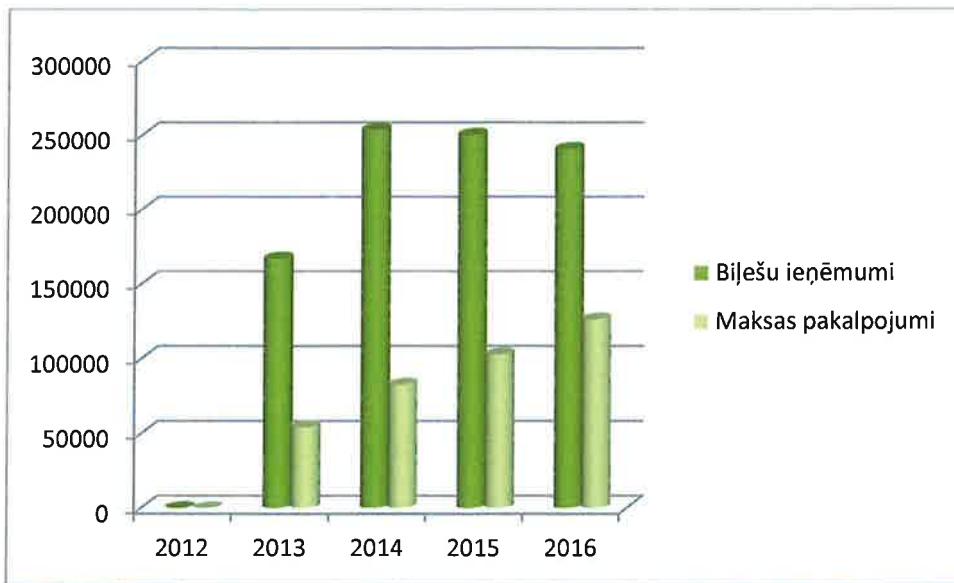
Salīdzinoši ar 2015.gadu ir pieaudzis pašu ieņēmumu apjoms par 14 122 EUR. Pašu ieņēmumi neveidojas ar lauku ekspozīciju līdzdalību, jo abās šajās ekspozīcijās ir noteikts bezmaksas apmeklējums un līdz šim citi muzeja maksas pakalpojumi nav bijuši pieprasīti.

maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi

■ maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi

Pašu ieņēmumi 2016.gadā pieauga, neskatoties uz to, ka ieņēmumi par biļešu pārdošanu samazinājās. Tas tika panākts pateicoties veiksmīgai mārketinga taktikai, sniedzot vairāk tādus muzeja maksas pakalpojumus, kuru samaksa veidojas kompleksi no teritorijas daļas nomas, apmeklējuma, ekskursijas un citiem pakalpojumiem atbilstoši muzeja maksas pakalpojumu cenrādim. Muzeja atpazīstamību un ietekmi uz finanšu rezultātiem ir veicinājis mērķtiecīgs darbs sabiedrisko attiecību jomā, ierobežota reklāmas finansējuma apstākļos cenšoties izmantot visas bezmaksas reklamēšanās iespējas, t. sk. izvietojot informāciju par muzeju sociālajos tīklos un aptuveni 12 dažādās tiešsaistes vietnēs.

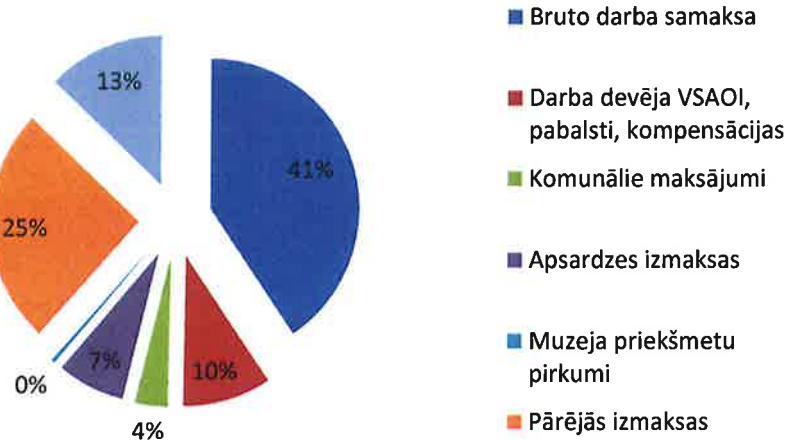

Lielākā daļa muzeja tēriņu ir fiksētās izmaksas: 53% budžeta līdzekļu tērēti darba samaksai un sociālajiem maksājumiem (darba devēja VSAOI, pabalsti, kompensācijas), 13% apsardzei un komunālajiem maksājumiem.

Pārējās izmaksas 34% apmērā no kopējā budžeta tērētas mainīgajiem maksājumiem – muzeja ēku, ekspozīcijas un teritorijas saimnieciski-tehniskajai uzturēšanai, pētniecības darba rezultātu publiskošanai, restaurācijas procesa nodrošināšanai, pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, darbinieku tālākizglītības vajadzībām, komandējumiem, kā arī pasākumu rīkošanai. Saīdzinoši ar 2015.gadu proporcionāli ir turpinājušas samazināties izmaksas par komunālajiem maksājumiem. Tas ir bijis iespējams saimnieciski rīkojoties ar komunālo pakalpojumu sniedzēju piedāvātajiem pakalpojumiem un ieguldot līdzekļus muzeja ēku, ekspozīcijas un teritorijas saimnieciski-tehniskajai uzturēšanai.

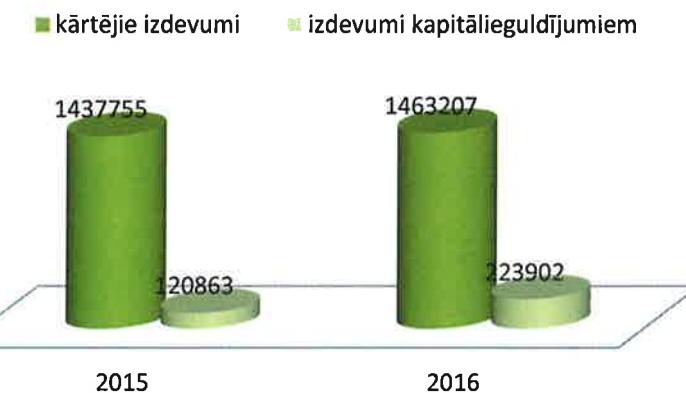

Muzeja izdevumu struktūra

2016.gadā tika iegādāti muzeja priekšmeti par kopējo summu 6576,- EUR, kas uz kopējā muzeja budžeta fona procentuāli ir neliela daļa.

Muzeja izdevumu dinamika

Kopumā muzeja izdevumi salīdzinājumā ar 2015.gadu ir pieauguši. Ir pieauguši arī kapitālieguldījumi. Tas ir saistīts ar muzeja saimnieciskās darbības aktivizēšanos un lielās teritorijas, ēku, tai skaitā eksponātēku uzturēšanas nepieciešamības.

Pārskata periodā ir veikti šādi nozīmīgi ieguldījumi: meža kopšana un šķeldošanas darbi. Tika veikts ugunsdrošības audits muzeja ekspozīcijā, krājuma glabātuves Rīgā, kā arī lauku ekspozīcijās Vēveri un Vītolnieki un muzeja administrācijas ēkā. Pēc ugunsdzēsības audita tika iegādāts ugunsdzēsības inventārs, veikta personāla apmācība, uzstādīta ugunsdzēsības signalizācija lauku ekspozīcijās Vēveri un Vītolnieki. Ir uzstādīts zibensnovedējs Usmas baznīcā, kā arī veikts zibensaizsardzības remonts.

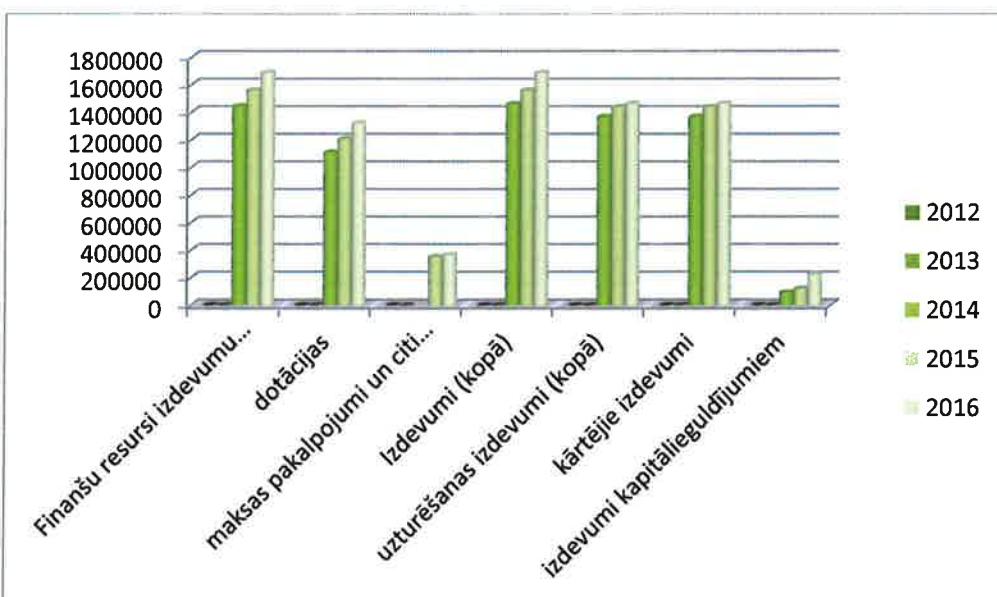
2016.gadā ir aktuālizēts muzeja Civilās aizsardzības plāns. Tika veikta zemsrieguma instalācijas darbi Etnogrāfu mājai, klētij un administrācijas ēkai, veikti elektromontāžas darbi Izstāžu zālei. Tika nomainīts jumts un sienu segums krājuma glabātuvei šķūnim. Pieejamo resursu ietvaros ir iegādāts papildaprīkojums muzeja esošai traktortehnikai un iegādāti specializētie darba rīki. Tika veikta kanalizācijas sistēmas sadales izbūve un sūkņa nomaiņa.

Attēls 9: Brīvdabas muzeja restauratori Raitis Rugevics, Edgars Melnis Alberts Krūze pārklāj ar plēsto skaidu "Mauru" klēts jumtu.

Pārskata periodā ievērojumu līdzekļu daļu 217 326 muzejs novirzīja uz kapitālizdevumiem. Tas ir saistīts ar Liepājas ostas noliktavas projekta realizāciju un uz tādu šajā projektā neattiecināmo izdevumu sadalju, kā topogrāfija, inženiertehnisko komunikāciju projekta izstrāde, projekta vadība, būvuzraudzība utml.

Neskatoties uz visnotaļ iespaidīgo valsts budžeta dotāciju un pašu ieņēmumu pieaugumu, muzeja pamatfunkciju pienācīgai pildīšanai būtu nepieciešams vēl vairāk līdzekļu, kā arī būtu nepiecieciešams ieguldīt ilgtermiņā energoefektivitātes pasākumos. Izvērtējot prioritātes pārskata periodā ir rasta iespēja ieguldīt finanšu līdzekļus muzeja krājuma papildināšanai.

Muzeja izdevumi EUR par periodu 2012.-2016.gadi

	2012	2013	2014	2015	2016
Izdevumi kopā EUR:	688824.70	825581.96	1459815	1558618	1463207
Kārtējie izdevumi kopā:	688824.70	821930.85	1366888	1558618	1463207
Bruto darba samaksa	345573.42	352502.85	542503	667145	684434
Darba devēja VSAOI, pabalsti, kompensācijas	83890.15	86309.05	156014	160926	163046
Komunālie maksājumi	40445.36	42273.76	53975	72141	61086
Apsardzes izmaksas	82828.69	88550.09	111059	116911	124429
Muzeja priekšmetu pirkumi			300	4038	6576
Pārējās izmaksas	136087.08	252295.11	503037	537457	430212
Kapitālie izdevumi		3651.11.	92927		217326

2.1.1. Tās budžeta programmas un apakšprogrammas, kuru finanšu līdzekļi tiek izlietoti iestādes darbības nodrošināšanai

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs 2016. gadā darbības nodrošināšanai saņēmis finansējumu no Kultūras ministrijas īstenotajām valsts pamatbudžeta programmas 21.00.00. Kultūras mantojums.

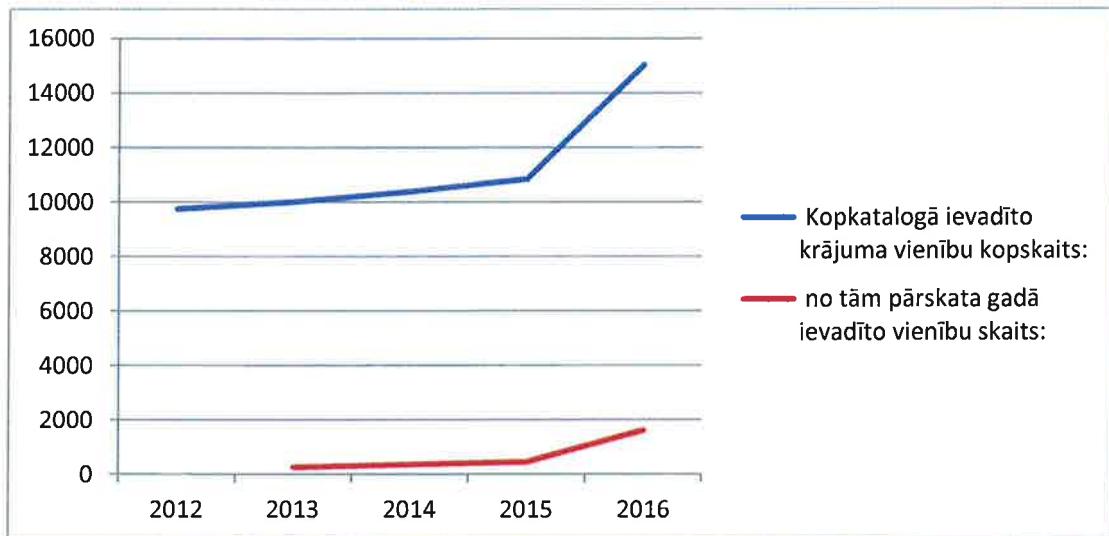
2.2. Darbības rezultātu plāns un izpildes izvērtējums, valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums

Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Vidēja termiņa darbības stratēģijā 2012 – 2016 pārskata periodā, izmantojot valsts budžeta programmas „21.00.00. Kultūras mantojums” finanšu resursus, bija plānots sasniegt šādus rezultātus skaitliskā izteiksmē:

		Plānots stratēģijā 2016	Faktiskā izpilde 2016
1. Krājuma darbs			
1.2. Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	200	674	
1.3. Izmantoto krājuma vienību skaits	3 000	6568	
1.4. NMKK ievadīto vienību skaits	400	1640	
1.5. No krājuma deponēto vienību skaits	30	268	
2. Pētniecības darbs		2016	2016
2.1. Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā inventarizācija	50	477	
2.2. Publicēto izdevumu skaits	0	1	

3.	Ekspozīciju darbs	2016	2016
3.1.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits	26	30
3.2.	Izstāžu skaits muzejā	4	2
3.3.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	1	0
4.	Darbs ar apmeklētājiem	2016	2016
4.1.	Apmeklējumu skaits	100 000	124756
4.2.	Novadīto ekskursiju skaits	100	147
4.3.	Muzejpēdagōgisko programmu skaits	20	6
4.4.	Aptaujāto apmeklētāju skaits	100	80
4.5.	Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem (stundas gadā)	2 555	2 555
4.6.	Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika - stundu skaits gadā	504	1 128
4.	Finansējuma piesaiste	2016	2016
4.1.	Iesniegto projektu skaits	8	0
4.2.	Pašieņēmumi	370 000	366783

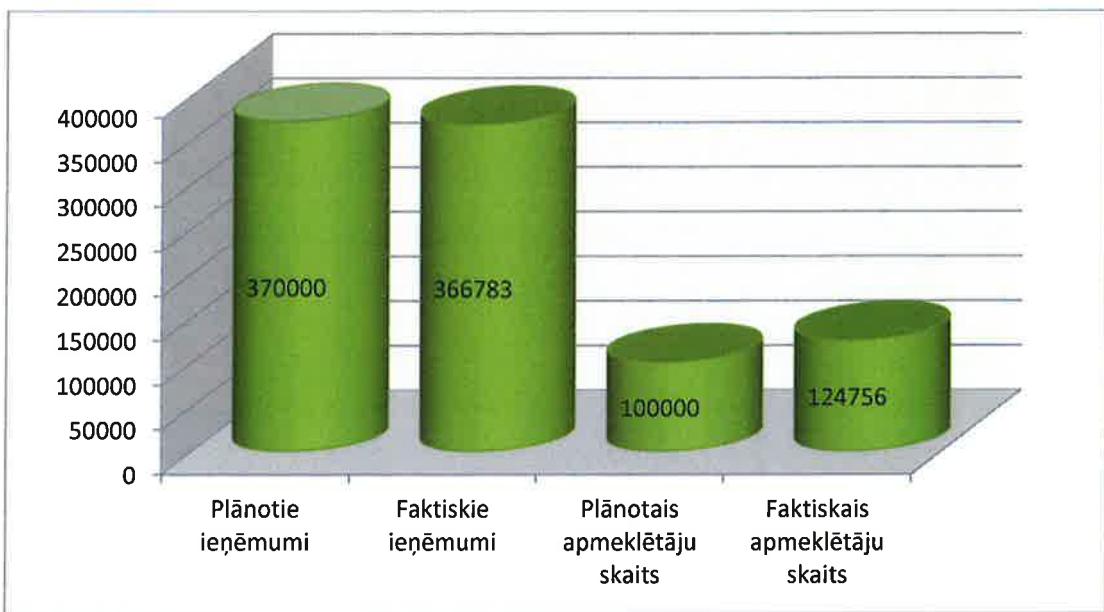
Praktiski visās muzeja darba jomās plānotie rezultāti ir sasniegti un var secināt, ka finansējums izlietots efektīvi.

Piemēram, ir novērojama pozitīva dinamika periodā 2012.-2016.gados par datu ievadi Nacionālajā muzeju kopkatalogā. Tas ir bijis iespējams pateicoties tam, ka šim muzeja uzdevumam tika piesaistīti personālresursi un īpaši uzsvērts darbiniekiem šā uzdevuma svarīgums.

Apmeklējuma pozīcijās pārskata periodā plānotie rezultāti ir sasniegti ar uzviju.

Pašieņēmumu plāns nav izpildīts par 3217 EUR, bet par 24756 ir pārsniegts plānoto apmeklējumu skaits. Tika turpināts mērķtiecīgs darbs ar ienākošā tūrisma operatoriem, kā rezultātā noslēgti un atjaunoti 58 jauni sadarbības līgumu par Brīvdabas muzeja iekļaušanu apmeklējamo objektu skaitā.

Pašieņēmumi no ieejas biletēm un muzeja sniegtajiem maksas pakalpojumiem ir galvenais muzeja publiskās darbības nodrošinājuma avots. Pārskata periodā muzeja pašieņēmumu dinamiku pozitīvi ir ietekmējusi veiksmīgā publicitātes metode, muzeja sniegto pakalpojumu klāsta paplašināšana.

Muzeja apjomīgākais ienākumu avots ir Latviešu tautas lietišķas mākslas darinājumu gadatirgus jūnijs pirmajā nedēļas nogalē. Lai palielinātu ienākumu apjomu no šā pasākuma, muzejs saglabāja iepriekš noteikto ieejas maksu gadatirgū. Muzejs uzskata, ka šāda cenu politika ir jāturpina, atbalstot gan apmeklētājus, gan amatniekus. Šāda prakse ir palielinājusi apmeklētāju skaitu pārskata periodā un varētu arī ilgtermiņā to palielināt. Būtiski ir saglabāt arī pašu Gadatirgus tradīciju un kvalitāti.

Attēls 10: 2016.gada Latviešu tautas lietišķas mākslas darinājumu Gadatirgus dalībnieki ierodas uz pasākumu

Brīvdabas muzeja pasākumu apmeklējums ir tieši atkarīgs no laika apstākļiem, jo pasākumi notiek tikai un vienīgi brīvā dabā. Tas ir jebkura brīvdabas pasākumu organizētāja risks – tiek ieguldīti līdzekļi, kas nereti neatmaksājas un pasākums beidzas ar finansiāliem zaudējumiem. Tā kā muzejam nav telpu, kurās varētu rīkot seminārus, radošās darbnīcas un lielus publiskos pasākumus, šāda problēma un risks pastāvēs arī turpmāk.

Brīvdabas muzejam ir regulāri jārisina jautājums par skolēnu grupu apmeklējuma piesaisti muzejam, veidojot ciešāku sadarbību ar apkaimē esošajām skolām. Pārskata periodā muzeju apmeklēja 5437 skolēnu grupās, tika novadītas 39 muzejpedagoģiskās programmas, ko apmeklēja 1081 dalībnieku. Ir novērojama skolēnu grupu apmeklējumu samazinājuma tendence.

Pārskata periodā Brīvdabas muzejs izveidoja turpināja 2015.gadā uzsāktu pakalpojumu skolu jaunatnei dienas nometni bērniem "5 dienas Vēveros".

Lai piesaistītu bērnu un skolu jaunatnes publiku muzejam, ir jāaktualizē informācija skolām par muzeju, jāattīsta jaunas, mūsdienu apmeklētājiem piesaistošas, interaktīvas programmas, tai skaitā muzejpedagoģiskās programmas skolēnu dažādu kompetenču attīstīšanai, jāiesaistās kā aktīvam partnerim projektā "Skolas soma".

Lai mudinātu vietējos iedzīvotājus atkārtotiem muzeja apmeklējumiem, ir nepieciešams radoši un inovatīvi uzrunāt lokālos iedzīvotājus no dažādu kultūru kopienām, ir jāaktualizē piedāvājums muzeja apmeklētājam-klientam, ir jāatver jauni apskates objekti muzeja ekspozīcijā, ir jāpieņem darbā motivēti, uz klientu orientēti darbinieki. Ierobežojošs finansējums ir tiešs drauds muzeja darbības attīstībai, eksponātēku, eksponātu saglabāšanai, uzturēšanai un nodošanai nākamajām paaudzēm.

Veiksmīgi realizējot muzeja mārketinga stratēģiju, kā arī, iekļaujoties kopējos Latvijā un Rīgas pilsētā notiekošajos pasākumos, pārskata periodā ir palielinājies pašieņēmumu apjoms, kaut arī plānotais nav ticis izpildīts.

Neskatoties uz palielinājušos apmeklējumu, skaitu, lai veicinātu atkārtotus muzeja apmeklējumus, ir nepieciešams izveidot jaunus pakalpojumus apmeklētājiem, ir jāatver jauni apskates objekti muzeja ekspozīcijā, muzejā apmeklētāju apkalpošanas sfērā ir jāstrādā augsti kvalificēti, motivēti, tirgū konkurētspējīgiem, uz pakalpojumu sniegšanas kvalitāti orientēti darbiniekiem.

Vērtējot valsts budžeta līdzekļu izlietošanas efektivitāti pārskata periodā, jāsecina, ka pieejamie līdzekļi ir tērēti efektīvi:

1. ir turpināta krājuma pārvaldības darba kvalitātes uzlabošana –ir veikta krājuma esības pārbaude 5371 krājuma vienībām;
2. mērķtiecīga un rūpīga darba rezultātā ir konstatēts ievērojams neidentificētu un nesignēto krājuma vienību skaits, identificēti un sagatavoti izslēgšanai no krājuma zudušie priekšmeti, tāpat aktualizēti krājuma priekšmetu topogrāfiskie apzīmējumi dabā un dokumentos;
3. par valsts budžeta līdzekļiem muzeja krājumam ir veikts 156 priekšmetu pirkums;
4. iespēju robežas ir nodrošināts muzeja pētnieciskais darbs un tā rezultātu komunicēšana muzeja auditorijā un plašākā sabiedrībā;
5. muzeja finansiālo iespēju robežas ir nodrošināta muzeja kultūrvēsturiskās vides un meža teritorijas sakopšana, senceltņu un citu muzeja objektu uzturēšana, kā arī muzeja drošības sistēmu un tehniskās infrastruktūras

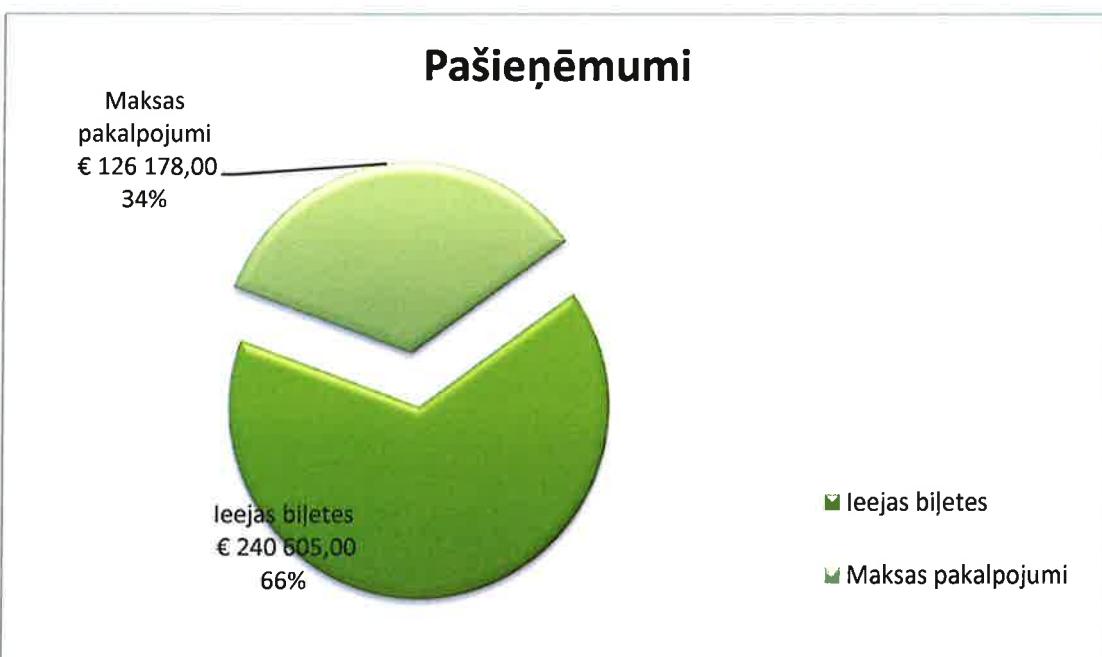
atjaunošana, muzeja uzturēšanai un attīstībai piesaistot arī papildu finansējumu.

6. sekmēta muzeja sadarbība ar partneriem Latvijā, īpaši Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju un mācību iestādēm, kā arī ārvalstīs.
7. noslēgti sadarbības līgumi ar Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, Teikas vidusskolu, uzsāktas sarunas ar Latvijas Mākslas akadēmiju, Rīgas Mākslas un mediju tehnikumu, RISEBA.

2.3. Būtiskākie pakalpojumi un ieņēmumi par maksas pakalpojumu sniegšanu, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

Būtiskākie muzeja sniegtie maksas pakalpojumi un pašieņēmumu avots pārskata periodā ir ienākumi no ieejas biletēm par muzeja apmeklējumu, teritorijas daļas noma, kā arī ienākumi no telpu nomas un komunālajiem pakalpojumiem (iegūti no muzeja ilglaicīgajiem nomniekiem – Priedes kroga u. tml.). Muzeja teritorija un telpas tiek nomātas dažādu korporatīvo pasākumu, TV un reklāmu filmēšanas, kā arī sadzīves tradīciju svinību (kāzas, kristības, dzimšanas dienas) norisēm.

Citi pašieņēmumi veidojas no muzeja sniegtajiem gidu – ekskursiju vadītāju pakalpojumiem, auto iebraukšanas caurlaižu tirdzniecības tirdzniecības.

Lai saturiski bagātinātu muzeja apmeklējumu un mudinātu sabiedrību godu svinēšanai, domājot par 2018.gada Latvijas simtgades svinībām, pārskata periodā tika piedāvāts jauns pasākums "Saeimes godi". Sadarbībā ar biedrību "Pa saulei" turpinājās Latvisko pirts svētku svinēšana, kā arī tika ieviesta jauna tradīcija – pirmsjānu piektdienā Brīvdabas muzejā brīvdabas izrāde "Skroderdienas Silmačos". Ziemas sezonā, turpinājās labi uzsāktā tradīcija sadarbībā ar Latvijas Kultūras koledžas Gaismas dizaina programmas studentiem apmeklētājiem piedāvāt uzlabots pasākumu "Gaismas spēles ziemas mijkrēslī".

Attēls 11: Gaismas objekts "Liepājas ostas noliktava" instalācija pasākumā "Gaismas spēles ziemas mijkrēslī"

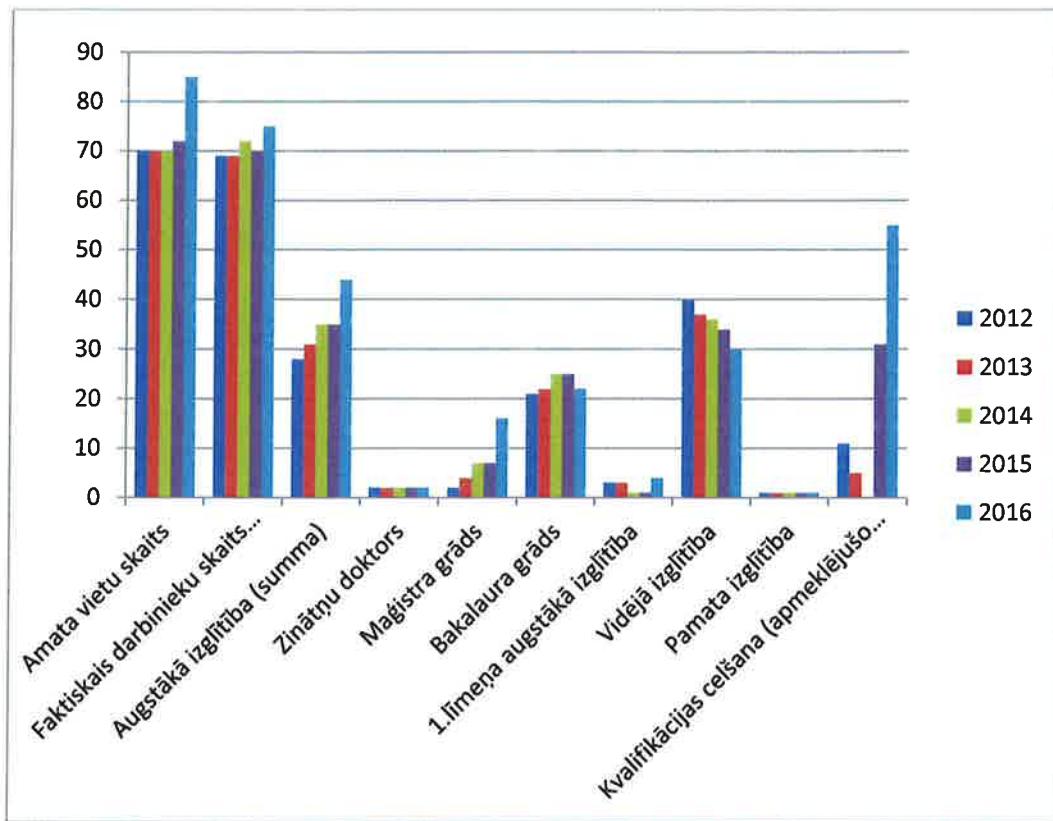
3. PERSONĀLS

Pārskata periodā muzejā bija izveidotas 85 amata vietas, faktiskais vidējais darbinieku un citu nodarbināto skaits ziemas sezonā bija 72.. Jāpiebilst, ka pietiekami daudz darbinieku muzejā strādā nepilnu darba laiku, kas negatīvi ietekmē paveiktā darba apjomu. Atsevišķu muzeja funkciju veikšanai muzejā trūkst amata vietu (piem., koku un dārzu kopšanai, mūrēšanas u. c. tehniskiem darbiem, apmeklētāju apkalpošanai u. c.).

Pārskata periodā muzejā strādāja 27 vīrieši un 48 sievietes. Vecuma grupā līdz 30 gadu vecumam muzejā strādā 9 darbinieki. No 31 gada līdz pensijas vecumam ir 46 darbinieki, bet pensijas vecumā 20 darbinieki.

Pārskata periodā personāla mainība ir saistīta ar sezonas darbu veikšanu: darba tiesiskās attiecības uzsāktas ar 28 darbiniekiem, izbeigtas – ar 19 darbiniekiem.

Augstākā izglītība ir 44 darbiniekiem, tai skaitā - pirmā līmeņa augstākā izglītība ir 4 darbiniekam, vidējā izglītība ir 30 darbiniekiem, pamata izglītība ir tikai 1 darbiniekam. Pārskata periodā 4 darbinieki studēja augstākajās mācību iestādēs, no tiem viena darbiniece – doktorantūrā.

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Komunikācija ar sabiedrību ir viena no muzeja pamatfunkcijām. Muzeja komunikācijas produkti ir cieši saistīti ar muzeja pētniecisko, pasākumu organizēšanas, ekspozīciju un izstāžu veidošanas un publicitātes darbu. Līdz ar to komunikācijas darba rezultāti pārsvarā atspoguļoti šā pārskata iepriekšējās nodaļās.

4.1. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir Latvijas Muzeju biedrības biedrs un kopš 2012.gada Vidzemes tūrisma asociācijas biedrs.

2010. gadā tika izveidots nodibinājums „Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja atbalsta fonds” ar mērķi atbalstīt Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja darbību kultūras mantojuma saglabāšanas, izpētes un popularizēšanas jomā. Fonds strādā ciešā sadarbībā ar muzeja administrāciju, speciālistiem un citiem sadarbības partneriem.

Pārskata periodā muzeja sadarbības partneri bijuši arī vairākas nevalstiskās organizācijas, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi par pasākumu organizēšanu vai informācijas apmaiņu.

2016.gadā turpinājās veiksmīgi uzsāktā sadarbība ar Amerikas Latviešu apvienību latviešu jauniešu prakses organizēšanā un nodrošināšanā, ka arī notika unikāla tradicionālās amatnieku zelļu brālības amata zelļu no Vācijas prakse muzejā.

Attēls 11: Vides filmu studija filmē sižetu par vācu amata zeļļu brālības gaitām Brīvdabas muzejā

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2017. gadā pasākumi īstenojami saskaņā ar Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2017 – 2022 un Darba plānu 2017. gadam.

5.1. Galvenie iepriekšējā gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

1. Ostas noliktavas projekta īstenošana – atklātās krājuma glabātuves iekārtošana un atvēršana regulārai publikas apskatei.
2. Meklēšanā esošo krājuma priekšmetu identifikācija.
3. Latviešu etnogrāfiskās enciklopēdijas manuskripta gatavošana publicēšanai (Etnogrāfijas nodaļa, Irisa Priedīte).
4. Kolekcijas katalogu "Senie labības mēri", "Lādes un pūra lādes", kataloga "Krāslavas un Dagdas novada segas", "Lībiešu materiālās kultūras liecības Latvijas muzeju krājumos" saturs sagatavošana.
5. Tautas lietišķās mākslas kolekcijas papildināšana.
6. Sadarbībā ar ALAs latviešu diasporas jauniešu prakses nodrošināšana.
7. Skolu jaunatnes dienas nometnes Vēveros organizēšana.

5.2. Nākamā gada galvenie uzdevumi un pasākumi

1. Turpināt nodrošināt muzeja kultūrvēsturiskās vides un meža teritorijas sakopšanu, senceltņu un citu muzeja objektu uzturēšanu, kā arī muzeja drošības sistēmu atjaunošanu.
2. Mērķtiecīgi turpināt krājuma pārvaldības darba uzlabošanu

3. Aktualizēt unikālo piedāvājumu, plānot un popularizēt muzeja kopējā piedāvājumā eksponēšanas vietas *in situ*, „Vēveri” un „Vītolnieki”
4. Organizēt Brīvdabas muzeja gadskārtējo zinātnisko konferenci.
5. Piedalīties ar stendu Starptautiskajā tūrisma gadatirgū „Balttour”.
6. Organizēt Liepājas ostas noliktavas atvēršanas svētkus, uzaicinot pārstāvju arī no Liepājas pilsētas.
7. Sagatavot un izstrādāt jaunu muzejpedagoģisko programmu.
8. Veidot un pozicionēt Tautas lietišķas mākslas Gadatirgu kā unikālu un mūsdienīgu Latvijas labāko amatnieku parādi un paraugu līdzīgu gadatirgu rīkošanai Latvijā un Baltijā.
9. Veidot un pozicionēt Mūsdienu amatniecības festivālu sadarbībā ar Igaunijas, Lietuvas tautas amatniekiem un citu valstu amatniekiem, kā mūsdienu Baltijas reģiona amatnieku festivālu.
10. Atjaunot jumta segumus eksponātēkām.
11. Uzlabot krājuma glabāšanas apstākļus.

5.3. Nākamā gada plānotie sadarbības projekti

Sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām, ministrijām, pašvaldību Tūrisma informācijas centriem sadarboties Brīvdabas muzeja, kā kultūras tūrisma galamērķa popularizēšanā Latvijā, kā arī ārpus Latvijas.

Sadarbībā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju sadarbības līguma ietvaros Brīvdabas muzeja lauku ekspozīcijā *in situ* organizēt Eiropas Kultūras mantojuma dienu pasākumu Vēveros, kā arī citus starptautiskus pasākumus – pieredzes apmaiņas seminārus, konferences.

Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru organizēt Latvijas pilsētu un pagastu amatierteātru svētkus Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā.

Sadarbībā ar Latvijas augstskolām, mācību iestādēm popularizēt Brīvdabas muzeju, kā vērtīgu izziņas un studiju/mācību procesa īstenošanas vietu.